

B&W Adviesnota

Onderwerp	Kansrijke Start - Voorzorg
Zaaknummer	Z25001634
B&W datum	1 juli 2025
Naam steller	Medewerker team Maatschappelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	Martin Leenders

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Martin Leenders op 25 juni 2025

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

N.v.t.

Advies

1. Een bedrag van € 44.970 toe te voegen aan de begroting voor de jaren 2026 en 2027 voor het uitvoeren van Voorzorg door de GGD
2. De kosten voor Voorzorg ten laste te brengen van het begrotingsresultaat 2026 en 2027

Inleiding

Voorzorg is een opvoed-, leefstijl- gezondheids- en ontwikkelingsondersteuningsprogramma. Het programma is gericht op jonge vrouwen tot 25 jaar die zwanger zijn van hun eerst kind en te maken hebben met een opeenstapeling van risicofactoren op mishandeling en verwaarlozing. Voorzorg maakt onderdeel uit van het programma Kansrijke Start, waarin binnen Noord- en Midden-Limburg het sociaal en medisch domein met elkaar samenwerken om bij te dragen aan een kansrijke start tijdens de eerste 1000 dagen van het leven van een kind.

Het programma wordt uitgevoerd door jeugdverpleegkundigen van de GGD die daar speciaal voor zijn opgeleid. Zij ondersteunen de jonge moeders bij hun zwangerschap en bij de verzorging en opvoeding van het kind totdat het kind 2 jaar oud is (de eerste 1000 dagen). Risicofactoren worden aangepakt voordat ze leiden tot een neerwaartse spiraal in de (toekomstige) opvoeding. De ondersteuning bestaat uit 40 tot 50 huisbezoeken in de eerste 1000 dagen (-9 maanden (pre-) conceptie) tot 2 jaar) en is daarmee een intensieve interventie die 2,5 jaar wordt ingezet.

In 2022 en 2023 is Voorzorg gefinancierd uit een provinciale subsidie. In 2024 en 2025 zijn hiervoor gemeentelijke middelen vanuit de Brede SPUK ingezet. Hierdoor is het budget in de Brede SPUK dat beschikbaar is voor Kansrijke Start vrijwel volledig besteed en bestaat er geen ruimte voor nieuwe ontwikkelingen. Daarnaast is er nog geen duidelijkheid over de toekomst van de Brede SPUK, terwijl het de intentie is om Voorzorg ook de komende jaren in te zetten voor deze kwetsbare doelgroep.

In het proces van de MUIP richting de Kadernota 2026 is vergeten om het budget voor de uitvoering van Voorzorg mee te nemen. In deze adviesnota wordt daarom voorgesteld om alsnog middelen voor Voorzorg toe te voegen aan de meerjarenbegroting voor 2026 en 2027.

Beoogd resultaat

Het toevoegen van middelen aan de meerjarenbegroting voor de uitvoering van Voorzorg, zodat we door middel van Voorzorg bijdragen aan de transformatie van de jeugdhulp, de beweging naar preventie en het doorbreken van problematieken door generaties heen.

Argumenten

1.1 Voorzorg is bewezen effectief

Onderzoek naar Voorzorg laat positieve effecten zien bij zwangere moeders en moeders met jonge kinderen ten aanzien van kindermishandeling, roken tijdens en na de zwangerschap, roken in aanwezigheid van de baby, de frequentie en duur van borstvoeding en slachtofferschap van huiselijk geweld. Daarnaast blijkt uit onderzoek¹ naar Voorzorg in de VS dat de interventie na 4 jaar kostenneutraal is en na 15 jaar 4-voudig is terugverdiend. Uit onderzoek in Nederland blijkt een kosten/baten-rendement van minimaal 20%. Voorzorg is dan ook opgenomen in de databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut. In het onderzoek werden moeders die Voorzorg ontvingen vergeleken met dezelfde doelgroep-moeders die 'gewone' zorg ontvingen.

De belangrijkste resultaten uit dit onderzoek zijn:

- afname van kindermishandeling
- Voorzorgmoeders roken minder en roken niet waar de baby bij is
- Voorzorgmoeders geven vaker en langer borstvoeding
- Voorzorgmoeders zijn minder vaak slachtoffer van huiselijk geweld

1.2 Voorzorg loont en leidt tot:

- Minder kosten in het speciaal onderwijs en de schoolbegeleiding
- Lagere medische kosten voor de behandeling van de gevolgen van kindermishandeling
- Meer inkomen door hogere arbeidsparticipatie
- Hogere kwaliteit van leven, van moeder en kind(eren)
- Betere gezondheid van moeder en kind

1.3 Door structurele borging in de begroting is de uitvoering van Voorzorg de komende jaren gegarandeerd

In het proces van de MUIP richting de Kadernota 2026 is vergeten om het budget voor de uitvoering van Voorzorg mee te nemen. Door nu alsnog via een aparte B&W-adviesnota dit toe te voegen aan de begroting wordt de uitvoering van Voorzorg voor de komende jaren geborgd.

1.4 Door middel van een DVO en een addendum zijn de verdere afspraken rondom Voorzorg al vastgelegd

Het gaat hierbij om bestaande afspraken rondom de uitvoering van Voorzorg in het kader van het regionale programma Kansrijke Start, wat staat los van het traject rondom een toekomstbestendige GGD.

Kanttelingen of risico's

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing

Financiële gevolgen

De kosten voor 2026 voor de gemeente Venray zijn € 44.970. Voorgesteld wordt om dit toe te voegen aan de begroting. Het bedrag wordt daarnaast ten laste gebracht van het begrotingsresultaat en meegenomen in het proces van de begroting 2026 en 2027.

Vervolgtraject besluitvorming

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

Niet van toepassing.

Naslagwerk

DVO Voorzorg

Addendum 2025 e.v.